

Kvalitativní výzkum (JSB 514)

Mgr. Eva M. Hejzlarová, Ph.D.

St 8:00-9:20 (3015)

Anotace:

Předmět se zaměří na specifika kvalitativního výzkumu, a to jak na sběr dat, tak na jejich vyhodnocení. Důraz bude s ohledem na zařazení předmětu v bakalářském studijním programu kladen na praktické využití těchto metod tak, aby studující byli schopni realizovat vlastní výzkum, ale i posoudit kvalitu výzkumu (např. v pozici úředníka zadávajícího výzkum či hodnotícího nabídky k výzkumu). Z metod sběru dat bude pozornost soustředěna zejména na rozhovor (prakticky) a dále na pozorování a výběr textů; z analytických metod bude probírána kvalitativní obsahová analýza, tematická analýza a interpretativní přístupy.

Cíle výuky:

1. Student/ka získá základní orientaci v oblasti sběru a analýzy dat v tzv. kvalitativní metodologii, a to s důrazem na využití v politologii a veřejné politice.
2. Student/ka získá zkušenosti ze sběru kvalitativních dat (formou „hands on“ z metody rozhovoru, pasivně z dalších).
3. Student/ka získá zkušenosti z tzv. kvalitativní analýzy dat (formou „hands on“ z jedné vybrané metody, pasivně z dalších).

Podmínky pro splnění studijních povinností:

Aktivity kurzu jsou bodovány. V rámci kurzu je možné získat maximálně 100 bodů:

- 24 bodů za docházku a aktivní účast na hodině (2x12)
- 16 bodů za domácí úkoly individuální (rozhovor; vytvoření návodu a informovaného souhlasu – 4; pořízení rozhovoru - 4, přepis rozhovoru - 4, analýza rozhovoru - 4)
- 10 bodů za práci na týmovém projektu (analýza dat – 5, prezentace - 5)
- 5 bodů za prezentaci (shrnutí odborného textu)
- 25 bodů za domácí úkoly – konspekty
- 20 bodů za závěrečný test

Studijní povinnosti splní ti, kteří obdrží více než 50 bodů (včetně) a zároveň odevzdají všechny individuální domácí úkoly, týmovou práci a získají alespoň 15 bodů za konspekty. Výsledná známka bude odrážet celkový počet bodů podle tabulky uvedené níže.

90-100	A
80-89	B
70-79	C
60-69	D
50-59	E
49 a méně	F

Docházka se zapisuje na každé hodině (s výjimkou první), při pozdním příchodu nebo brzkém odchodu

je na rozhodnutí vyučující, zda body udělí.

Domácí úkoly – konspekty jsou dotovány různým počtem bodů. Úkoly se odevzdávají prostřednictvím moodle. Úkoly prosím odevzdávejte včas, pozdější odevzdání bude příčinou sníženého bodového hodnocení (polovina bodů se zaokrouhlením dolů – tj. místo 4 bodů dostanete 2, místo 3 bodů 1, místo 2 bodů 1).

Orientační program kurzu

- 1 21. 2. Kvalitativní výzkum – úvod do kurzu
- 2 28. 2. Kvalitativní výzkum – jeho logika; sběr dat, analýza, prezentace; různé tradice kvalitativního výzkumu; pojmosloví
- 3 7. 3. Cíle a výzkumné otázky v rámci kvalitativního výzkumu; četba
- 4 14. 3. Sběr dat: rozhovory (typy rozhovorů; scénář rozhovoru; vedení rozhovoru; praktický nácvik)
- 5 21. 3. Sběr dat: rozhovory
- 6 28. 3. Etické aspekty kvalitativního výzkumu a „kvalita“ v kvalitativním výzkumu
- 7 30. 3. Sběr dat: texty a pozorování; rozhovory (prakticky)
- 8 4. 4. Rozvrh týmových prací
- 9 11. 4. Analýza dat
- 10 18. 4. Četba a rozbor textů
- 11 25. 4. Analýza dat (prakticky)
- 12 2. 5. Prezentace kvalitativního výzkumu
- 13 9. 5. Prezentace závěrečných týmových prací
- 14 16. 5. Rektorský den

Výzkumná a studijní etika a pravidla chování

Vzhledem k tradici univerzity a povaze vyučovaných předmětů bude kladen velký důraz na etické a odpovědné jednání všech studentů a vzájemný respekt. Etické a odpovědné jednání je navíc základem práce analytika veřejné politiky, na které studium připravuje.

Za výrazné porušení etiky se přitom považuje zejména:

- a) plagiátorství – tj. citace slov, dat či myšlenek bez přesného uvedení zdroje;
- b) manipulace s daty a informacemi (např. jejich úprava či arbitrární vytvoření);
- c) podvody jakéhokoli druhu.

Diskuse nad jakýmkoli tématem mají být vždy vedeny korektně a věcně bez osobních invektiv a s respektem k dalším lidem v diskusi.

Porušení pravidel (např. jakékoli případy plagiátorství) se bude striktně řešit dle disciplinárního řádu FSV UK (dostupný na <http://www.fsv.cuni.cz/FSV-220.html>).

Kontakt a konzultace

Na konzultaci se studující zapisují přes webové stránky: <http://terms.fsv.cuni.cz/>

E-mail: eva.hejzlarova@fsv.cuni.cz

Hlavním komunikačním prostředím je moodle – stránky kurzu lze nalézt na

<https://dl1.cuni.cz/course/view.php?id=5147>. Bez přihlášení a aktivní účasti v tomto prostředí (odevzdávání úkolů, zpětná vazba) nelze kurz absolvovat.

Základní literatura

Drulák, P. a kol. (2008) Jak zkoumat politiku: Kvalitativní metodologie v politologii a mezinárodních vztazích. Praha: Portál.

Hendl, J. (2009) Kvalitativní výzkum. Praha: Portál.

Ritchie, J., Lewis, J. (2003) Qualitative Research Practice. A Guide for Social Science Students and Researchers. London: SAGE.

Švaříček, R., Šedová, K. (2007) Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry. Praha: Portál.

Doplňková literatura

Blaikie, N. (2007) Approaches to Social Enquiry. Polity Press.

Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2005). The Sage Handbook of Qualitative Research (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.

Marshall, C. & Rossman, G. B. (1998). Designing Qualitative Research. Thousand Oaks, CA: Sage.

Schreier, M. (2012) Qualitative Content Analysis in Practice. Thousand Oaks, CA: Sage.

Silverman, D. (2000) Doing Qualitative Research. A practical handbook. Thousand Oaks, CA: Sage.